

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

WELCOME:
METODIKA
A APLIKÁCIA
PRE PEDAGÓGOV
I RODIČOV

VÚDPaP
Bratislava, 2020

Welcome: Metodika pre pedagógov pre prácu s deťmi so ŠVVP v predškolskom zariadení a aplikácia pre rodičov aj pedagógov na zmapovanie vývinu dieťaťa

O metodickej príručke Welcome

Účelom publikácie- príručky je poskytnúť pedagógom pôsobiacim v materských školách informácie o podpore vzdelávania heterogénnych triednych kolektívov, kde sú prítomné deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

V Metodike nájdete predstavené základné princípy inkluzívnej pedagogiky a možnosti jej uplatnenia v prostredí materskej školy, a tiež špecifiká detí s rôznymi druhmi špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb. Ďalej sú tu uvedené vhodné aktivity pre deti podľa veku a úrovne rozvoja, skriningové dotazníky, ktoré popisujú očakávané schopnosti a zručnosti zodpovedajúce veku dieťaťa. Pedagógovia v materskej škole ich môžu používať na orientačné posúdenie miery rozvoja komunikačných, motorických, kognitívnych a ďalších schopností a zručností detí aj so ŠVVP i bez nich. Na základe zistených výsledkov môžu voľiť a realizovať aktivity uvedené v metodike alebo v odporúčaných inšpiračných zdrojoch, ďalšie nápady nájdú aj v príkladoch dobrej praxe aplikácie odporúčaných aktivít v materskej škole.

Podpora práce s deťmi so ŠVVP v predškolskom vzdelávaní

Ide o ucelený návod pre učiteľa, ako usporiadať a viesť integrované bloky, v rámci ktorých budú realizované rôzne tematické celky s využitím aplikácie. Cieľom je poskytnúť príklady integrovaných blokov, ktoré pomôžu pedagógom používať aplikáciu v praxi - dôsledne realizovať individualizovaný a diferencovaný prístup vo vzdelávaní pri práci s heterogénnou skupinou detí a v najvyššej možnej miere podporovať rozvoj každého dieťaťa, jeho aktivitu, samostatnosť a kooperáciu s ostatnými deťmi.

O aplikácii Welcome

Aplikácia/portál online - www.welcome-idea.eu

Aplikácia ponúka rodičom aktivity na rozvoj všetkých šiest vývinových oblastí dieťaťa. Rodič tak v tomto mimoriadnom období môže individuálne zmapovať dieťa vo veku 3-6 rokov a zistiť, do akej miery dieťa napĺňa požiadavky daného veku vo všetkých vývinových 6 oblastiach.

A na základe vyhodnotenia získa sadu odporúčaných aktivít, ktoré dieťa potrebuje posilniť. Výsledky môžu rodičia konzultovať mailom počas mimoriadnej situácie súvisiacej s COVID-19 so psychologičkou prostredníctvom mailovej schránky welcome@vudpap.sk.

Návod pre prácu s portálom/aplikáciou:

WEL-COME

METODIKA PRE PRÁCU S DEŤMI SO ŠVVP V PREDŠKOLSKOM VZDELÁVANÍ

www.welcome-idea.eu

Metodika

Aplikácia

Príručka

Metodika pre prácu s deťmi so ŠVVP v predškolskom vzdelávaní

Čo v nej nájdete?

TEORETICKÁ ČASŤ

- **Inkluzívne vzdelávanie v MŠ**
 - Podpora proinkluzívnej klímy v MŠ
 - Proinkluzívne opatrenia v MŠ
 - Komunikácia s rodičmi
- **Problémy so správaním**
 - ADHD
 - Opozičné vzdorovité správanie
- **Pervazívne vývinové poruchy**
 - Aspergerov syndróm
 - Detský autizmus
 - Atypický autizmus
 - Rettov syndróm
 - Iná dezintegračná porucha v detstve

WEL-COME

- **Emočné ťažkosti**

- Emočné poruchy so začiatkom špecifickým pre detstvo
- Poruchy sociálneho fungovania so začiatkom špecifickým pre detstvo a dospelosť
- Tiky
- Iné poruchy správania so začiatkom obvykle v detstve a dospelosti

- **Narušená komunikačná schopnosť** (upravené v elektronickej verzii)

- Logopedická intervencia
- Druhy narušenej komunikačnej schopnosti:
 - Narušený vývin reči; Narušenie zvukovej roviny reči, Zajakavosť, Narušená komunikačná schopnosť v multilingválnej spoločnosti, Mutizmus, Iné druhy narušenej komunikačnej schopnosti

- **Mentálna retardácia (mentálne postihnutie)**

- **Telesné postihnutie**

- Mozgové pohybové poruchy (obrny);
- Rázštep chrbtice; Svalová dystrofia; Deformity chrbtice

- **Zmyslové postihnutie**

- Zrakové postihnutie; Sluchové postihnutie;

- **Sociálne znevýhodnenie**

- **Intelektové nadanie**

WEL-COME

METODICKÁ ČASŤ

Sociálne zručnosti u detí predškolského veku

- Diagnostika
- Aktivity na rozvoj sociálnej kompetencie
- Pre deti vo veku od 3 rokov; od 4 rokov; od 5 rokov
- Príklad dobrej praxe
- Odporúčané metodické zdroje a ďalšie materiály

- **Komunikačné zručnosti** u detí predškolského veku
- **Kognitívne schopnosti** u detí predškolského veku
- **Emocionálne zručnosti** u detí predškolského veku
- **Motorické zručnosti** u detí predškolského veku
- **Zmyslové vnímanie** u detí predškolského veku
- Príloha: Pedagogická diagnostika/skríning

APLIKÁCIA WELCOME IDEA

Interaktívny digitálny edukatívny asistent

WELCOME
idea

WELCOME
idea

Úvod

Oblasti

Aktivity

Teória

Skrining

Video

Spolufinancované z
programu Erasmus+
Erasmus+

O projekte

Aplikácia WELCOME IDEA je jedným z výstupov projektu WELCOME (WE Learn and COMMunicate Ensemble), koordinovaného Nadateľstvom Dr. Josef Raabe s.r.o. v Českej republike. Ide o medzinárodný európsky projekt Erasmus+, spadajúci pod Kľúčovú akciu 2 (KA2, 2015-1-CZ01-KA201-024036), ktorého sa zúčastňuje Slovenská republika, Česká republika a Bulharsko.

Hlavným cieľom projektu WELCOME je podporiť inklúziu v materských školách a ponúknuť funkčné nástroje na prácu s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), ktorých rozvoj je ovplyvnený znevýhodnením či postihnutím. Učiteľom poskytneme teoretické zázemie a praktické návrhy na systematickú podporu detí so ŠVVP v rámci skupinovej i individuálnej práce.

Webová stránka projektu

PROJEKTOVÉ VÝSTUPY

METODIKA PRE PRÁCU S DEŤMI SO ŠVVP V PREDŠKOLSKOM VZDELÁVANÍ

+ Chcete vedieť viac?

APLIKÁCIA WELCOME IDEA (INTERAKTÍVNY DIGITÁLNY EDUKATÍVNY ASISTENT)

+ Chcete vedieť viac?

PODPORA PRÁCE S DEŤMI SO ŠVVP V PREDŠKOLSKOM VZDELÁVANÍ

+ Chcete vedieť viac?

Ako pracovať s aplikáciou

- > Návod pre prácu s aplikáciou
- > Podpora práce s deťmi so ŠVVP v MŠ. Ako využiť aplikáciu WELCOME IDEA pri práci v MŠ

- Dostupné online: www.welcome-idea.eu

- Použiť vyhľadávač CHROME alebo Internet Explorer

APLIKÁCIA WELCOME Idea

WELCOME
idea

Úvod

Oblasti

Aktivity

Teória

Skrining

Video

Spolufinancované z
programu Erasmus+
Erasmus+

TEÓRIA

Teoretická časť predstavuje základné princípy inkluzívnej pedagogiky a možnosti ich uplatnenia v prostredí materskej školy. Prináša odporúčania, ako komunikovať s rodičmi dieťaťa so špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou aj ako všeobecne rodičom vysvetliť význam inklúzie. Poskytuje prehľad špecifik detí s rôznymi druhmi špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, vrátane nadaných detí.

+ INKLÚZIVNE VZDELÁVANIE

+ PROBLÉMY SO SPRÁVANÍM

+ PERVAZÍVNE VÝVINOVÉ PORUCHY

+ EMOČNÉ PORUCHY

+ NARUŠENÁ KOMUNIKAČNÁ SCHOPNOSŤ

+ MENTÁLNA RETARDÁCIA (MENTÁLNE POSTIHNUTIE)

+ TELESNÉ POSTIHNUTIE

+ ZMYSLOVÉ POSTIHNUTIE

SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENIE

+ MIMORIADNE NADANIE

> Inkluzívne vzdelávanie

> Proinkluzívne opatrenia v materskej škole

> Inklúzia v materskej škole - komunikácia s rodičmi

> Komunikácia s rodinami

> Komunikačné zručnosti u učiteľa

> Stratégie na podporu efektívnej komunikácie

> Ako komunikovať všetkým rodičom detí v MŠ význam a prínos inklúzie

> Čomu sa vyhnúť v komunikácii s dieťaťom s postihnutím

> Vedenie vstupného rozhovoru s rodičmi s dieťaťom s "odlišnosťou"

APLIKÁCIA WELCOME Idea

WELCOME
Idea

Úvod

Oblasti

Aktivity

Teória

Skrining

Vídeo

Spracované v rámci
programu Lúčnosť únie
Edukácia

Výber oblasti rozvoja dieťaťa

SOC 1
Sociálne zručnosti

KOM 2
Komunikačné zručnosti

KOG 3
Kognitívne schopnosti

EMO 4
Emocionálne zručnosti

MOT 5
Motorické zručnosti

ZMY 6
Zmyslové vnímanie

APLIKÁCIA WELCOME Idea

WELCOME
Idea

Úvod

Oblasti

Aktivity

Teória

Skrining

Vídeo

Spracované v rámci
programu Lúčnosť únie
Edukácia

5 MOT Rozvoj motorických zručností

Oblasti > Motorické zručnosti

Screening

Pomocou pedagogickej diagnostiky v oblasti motorických zručností zistíte úroveň dieťaťa v tejto oblasti. V súlade s výsledkami screeningu budú dieťaťu odporúčané vhodné aktivity pre dosiahnutie pokroku v rozvoji tejto oblasti.

Metodické odporúčania

Základná charakteristika oblasti motorického rozvoja, možnosti diagnostiky tejto oblasti, odporúčané vzdelávacie činnosti a aktivity pre rozvoj oblasti motorických zručností, príklady dobrej praxe a dostupné zdroje.

Aktivity

235. Akrobat – obrázky jedným fahom

1 SOC 4 KOM 5 MOT 4,6 ppm

133. Cestičky

3 SOC 5 KOM 6 MOT 4,6 ppm

137. Čo môžu robiť ruky?

1 SOC 3 KOM 4 KOM 5 MOT 2 ppm

139. Čo sa skrýva na obrázkoch I. – kreslenie

3 SOC 4 KOM 5 MOT 5 ZMY 4,5 ppm

145. Hľadanie pokladu

3 SOC 4 KOM 5 MOT 5 ZMY 5,6 ppm

163. Na staviteľa

1 SOC 2 KOM 3 SOC 4 KOM 5 MOT 6 ZMY 5,6 ppm

Zobrazíť všetky aktivity >

Príklad dobrej praxe

Sára je štvorročné dievčatko, ktorému bola diagnostikovaná detská mozgová obrna a ľahká mentálna retardácia. Pre svoje postihnutie je dievča pozadu vo svojom motorickom a kognitívnom vývine. Rodičia sa snažia zohnať liečbu už dva roky. Dievča navštevovalo rehabilitáciu, po ktorej boli zaznamenané pokroky – dievča je schopné samostatne chodiť, ale má problémy s chôdzou hore schodmi a dole schodmi. Nevie behať a má problémy s rovnováhou. Miluje hudbu a kedykoľvek počuje rytmickú melódiu, tleska rukami. Najťažšie pre rodičov je, že Sára je oneskorená aj vo svojom kognitívnom vývine. Nevie hovoriť a na svoj vek veľmi málo rozumie. Tiež má problém s koordináciou pohybu rúk. Dobrá prax učiteľiek po nástupe Sáry do materskej školy. Aby sa pomohlo rozvoju motorických zručností, je najkľúčové stavať na silných stránkach dieťaťa. Miluje hudbu. Učiteľky môžu začať tým, že s dievčaťom začnú hrať na rôzne hudobné nástroje. Takáto činnosť bude pre Sáru zaujímavá a tiež jej dá možnosť použiť si svoju silnú stránku. Rozvoj motorických zručností.

APLIKÁCIA WELCOME Idea

Skríning sa dá vyplniť len za vybranú oblasť alebo zrealizovať kompletný skríning

WELCOME Idea Úvod Oblasť Aktivita Teória Skríning Video

Spoľuorganizované z programu Európskej únie Erasmus+

Skríning

Oblasť > Motorické zručnosti > Skríning

Aktivity

Skríning

Priklady dobrej praxe

Metodické odporúčania

Sofia K.

5 rokov starý

1 - zvláda samostatne/bežne sa prejavuje
2 - vo väčšine bežných situácií zvláda bez pomoci, v niektorých situáciách pomoc potrebuje/väčšinou sa prejavuje
3 - v niektorých situáciách zvláda bez pomoci/niekedy sa prejavuje
4 - zvláda len s pomocou/prejavuje sa výnimočne
5 - nezvláda/neprejavuje sa

Hrubá motorika – vek 5 rokov

1 – bežne sa prejavuje , 2 – väčšinou sa prejavuje , 3 – niekedy sa prejavuje , 4 – prejavuje sa výnimočne , 5 – neprejavuje sa

35. Prejde po kladine 1 2 3 4 5

36. Zide samostatne dole po schodoch, keď v rukách drží nejaký predmet 1 2 3 4 5

37. Prebehne prekážkovú dráhu bez toho, by zrazil/a prekážky 1 2 3 4 5

MOTORICKÉ ZRUČNOSTI

1 - zvláda samostatne/bežne sa prejavuje
2 - vo väčšine bežných situácií zvláda bez pomoci, v niektorých situáciách pomoc potrebuje/väčšinou sa prejavuje
3 - v niektorých situáciách zvláda bez pomoci/niekedy sa prejavuje
4 - zvláda len s pomocou/prejavuje sa výnimočne
5 - nezvláda/neprejavuje sa

Hrubá motorika – vek 5 rokov

1 – bežne sa prejavuje , 2 – väčšinou sa prejavuje , 3 – niekedy sa prejavuje , 4 – prejavuje sa výnimočne , 5 – neprejavuje sa

35. Prejde po kladine 1 2 3 4 5

36. Zide samostatne dole po schodoch, keď v rukách drží nejaký predmet 1 2 3 4 5

37. Prebehne prekážkovú dráhu bez toho, by zrazil/a prekážky 1 2 3 4 5

Odporúčané aktivity pre rozvoj motorických zručností Tlačítko

Aktivita bola vykonaná
Prosím, zapíšte dátum do stĺpcov

Názov aktivity	Úspech	S pomocou	Riešené neúspešne
1. Akrobat – obrázky jedným ťahom			
21. Moja loptička			
24. Neviditeľný veľiteľ			
31. Prekážková dráha			
45. Zabka – pracovný list			

Po vyplnení skrínungu aplikácia poskytne rodičovi zoznam odporúčaných aktivít

STIAHNUŤ PDF

WEL-COME *idea* Úvod Oblasť Aktivita Teória **Skrining** Video

Spolufinancované z programu Európskej únie Erasmus+

SKRÍNING UKONČENÝ

Pre zahájenie screeningu je potrebné zadať meno a vek dieťaťa, prípadne je možné doplniť akékoľvek upresňujúce informácie o dieťati.

Sofia...

Záverečné hodnotenie

1 SOC	2 KOM	3 KOG	4 EMC	5 MOT	6 ZMV
sociálne zručnosti	komunikačné zručnosti	kognitívne schopnosti	emocionálne zručnosti	motorické zručnosti	zmyslové vnímanie
90%	67%	54%	88%	52%	56%

Grafické vyhodnotenie skriningu poukazuje nakoľko percent dieťa napĺňa požiadavky v danej vývinovej oblasti náležite k veku dieťaťa

WEL-COME *idea* Úvod Oblasť **Aktivita** Teória Skrining Video

Spolufinancované z programu Európskej únie Erasmus+

Všetky aktivity Individuálne aktivity Skupinové aktivity

TLAČÍŤ Zoznam Vyhľadávanie ... vyberte oblasť ... vyberte vek

1. Akrobat – obrázky jedným ťahom

Rozvoj jemnej motoriky a grafomotoriky... Uvoľnenie ruky a zápästia... Plynulý pohyb po ploche a vedomá zmena smeru.

OTVORIŤ >

2. Farebná plastelína – vkladačka

Rozvoj komunikácie, kognitívnych zručností a jemnej motoriky... Rozvoj zrakového vnímania – rozoznávanie farieb a tvarov... Koordinácia ruka–oko... Rozvoj matematickej pregramotnosti – ...

OTVORIŤ >

3. Cestičky

Aktivácia nožnej klenby... Rozvíjanie jemnej a hrubej motoriky... Poznávanie okolitého sveta prostredníctvom vlastnej skúsenosti... Spolupráca s ďalším dieťaťom.

OTVORIŤ >

4. Čo je v košíku? – vkladačka

Rozvoj zrakového vnímania a diferenciácie... Rozvoj matematickej pregramotnosti – triedenie podľa rôznych kritérií... Rozvoj komunikačných zručností.

OTVORIŤ >

5. Čo môžu robiť ruky?

Rozvoj prosociálneho správania a sociálnych zručností... Rozvoj empatie... Riešenie konfliktov.

OTVORIŤ >

6. Čo sa skrýva na obrázkoch I. – kreslenie

Rozvoj zrakového vnímania, sústrednosti, pozornosti... Rozvoj zrakovej diferenciácie... Rozvoj kognitívnych zručností... Rozvoj grafomotoriky.

OTVORIŤ >

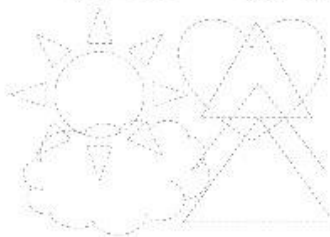
Aké typy aktivít sú v aplikácii WELCOME?

Grafomotorické pracovné listy – kreslenie na interaktívnej tabuli + prílohy - materiály na vytlačenie

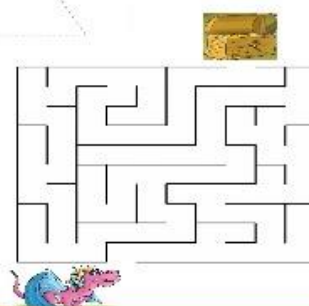
1. Akrobat –
obrázky jedným ťahom

6. Čo sa skrýva na obrázkoch I.
– kreslenie

50. Labyrint Kúzelný les –
kreslenie, pracovný list

WELCOME
idea

KVÍZY:

Čo sem patrí a čo nie (8)

Zapamätanie obrázkov (40)

VYHODNOTIť

Kto je kráľ (17) - rôzne kritériá

(farby, tvary, zvuky, znalosti)

- spätná väzba zo strany aplikácie

Otázka 1:
Ktorý obrázok v rade je iný ako ostatné?
Odpoveď: (výber 1 z 5)

Otázka 2: 1:
Úroveň 1: Ktoré dva obrázky ste videli?
Odpoveď: (výber 2 z 4)

POKRACOVAŤ

Otázka 2: 1:
Kto je kráľ?
Náhodou postáv sa presťahujú za kráľa. Len ten pravý kráľ má príslušný príkaz a trnák fúz.
Odpoveď: (výber 1 z 3)

VYHODNOTIŤ

VKLADAČKY:

Farebná plastelína (2),

Skladanie v skupine III. (79)

Obývacia izba – vkladačka
spätnú väzbu dáva pedagóg

PUZZLE:

Jar – interaktívne puzzle (29)

Kúzelný les (49)

Online/papier

4 kategórie náročnosti

VÝVOJOVÝ RAD A TRIEDENIE:

Doplňovanie príbehu (12),

Sekvencia dejov a procesov (10),

Včela (65)

ZVUKOVÉ AKTIVITY

Zvieratká na statku
(80, 81)

NEINTERAKTÍVNE ÚLOHY: rozprávky ako podnet k ďalším činnostiam, pohybové hry, činnosti podporujúce sociálne, motorické a komunikačné zručnosti

WEL-COME
idea

Zásady práce pedagoga/rodiča a detí s aplikáciou

- **Predviest'**, ako funguje ovládanie aktivity
- **Porozprávať deťom zadanie úlohy a potom ustupovať v asistencii čo najviac do pozadia**
- Nenechať deti len naklikať odpovede, ale **iniciovat' výroky detí o spôsoboch riešenia**, formulácie zdôvodnenia ich voľby odpovede: kooperácia detí v skupine, vo dvojiciach
- **Nedávať (napr. v kvíze) spätnú väzbu**, či je riešenie správne/nesprávne: nechať deti interagovať s aplikáciou
- **Nepoučovat' deti**, klásť otvorené otázky podnecujúce uvažovanie detí o úlohe

AKO POUŽÍVAŤ APLIKÁCIU

- Vyhľadávanie aktivít podľa oblastí rozvoja dieťaťa
- Vyhľadávanie aktivít podľa tematického zamerania
- Využitie všetkých možností aplikácie

WELCOME idea | Úvod | Oblasti | Aktivity | Teória | Skríning | Video | Spolufinancované z programu Letárskej únie Ecomin.sk

VIDEA

Krátke zosriťky z workshopov WELCOME dokumentujú využitia aplikácie v materskej škole a môžu byť inšpiráciou pre jej využitie pri práci s heterogénnou skupinou detí.

- > Práca v skupine 1
- > Práca v skupine 2
- > Pracovný list sedenie
- > Úvodná motivácia
- > Zadania hry

Práca v skupine 1

Učiteľka s deťmi realizuje 7ažší stupeň aktivity č. 46 Ako žabka rástla. Pri práci s aplikáciou zapája čo najviac detí zo skupiny. V priebehu aktivity opakuje pokyny na jej prevedenie a deťom pripomína, čo je ich úlohou.

Úvodná motivácia

Učiteľ pri úvodnej motivácii k aktivite č. 44 Pohybová hra „Na bociana a žaby“ formou otázok nechá deti zopakovať pravidlá aktivity. Zistí tak, či deti zadaniu porozumeli. Pri hlučnejšom priebehu hry učiteľ deti motivuje k stíšeniu v súlade so zadaním: „Žaby sa taktiež v blízkosti bociana sŕbia, aby ich nejedol.“ Pri záverečnej reflexii učiteľ pomocou otázok nechá deti zhmotí, v čom spočíval princíp pohybovej hry, aká bola motivácia postáv a akým spôsobom sa mohli žaby zachrániť.

Názorné zadanie pohybovej hry

Učiteľ deťom detailne vysvetľuje roly, ktoré sa vyskytujú v aktivite č. 44 Pohybová hra „Na bociana a žaby“. Okrem princípu hry deťom oznamuje aj motiváciu jednotlivých postáv (bocian, žaby). Náročne popisuje, ako sa môžu žaby zachrániť pred bocianom. Deti nechá predviesť, akým spôsobom má záchrana prebiehať (deti sa postaví do obruč).

Čo v projekte WELCOME ešte vzniklo?

„Scenáre“ pre integrované tematické celky

Tired lessons:

Integrovaný blok vzdelávacích činností

- tematické previazanie (prierezový charakter), individualizácie a diferenciacie vzdelávacej činnosti,
- dôsledné prispôsobenie vzdelávacích cieľov, obsahov, metód a foriem organizácie práce vzdelávacím potrebám detí v heterogénnej triede

Aplikácia IDEA umožňuje diferenciaciu práce so skupinou, zvýšenie motivácie detí s SVP

WELCOME
idea

